

ADVOKATFIRMAET
JUDICIUM DA

Vestvågøy Kommune
v/Ann-Helen Ernstsén
Pr e-post: ann-helen.ernstsén@vestvagoy.kommune.no

ADVOKATER MNA:

IVAR WINJUM
NILS E. TANGEDAL
GUNNAR NÆSS
HELGE POSNER
LASSE SOLBERG
MARIT H. HAKONSEN
HILDE SKARE
BENGT WALDOW

Bergen, 09.05.2014

e-post: tangedal@judicium.no

Anløpsavgift for fritidsbåter i Vestvågøy kommune

Undertegnede representerer Kongelig Norsk Båtforbund, dets medlemmer og dets medlemsforeninger; derunder Stamsund Båtförening i Vestvågøy kommune. Jeg tilskriver Dem på bakgrunn av kommunens henvendelse til Stamsund BF og den påfølgende korrespondanse mellom KNBF og Dem.

Det er mine mandanters syn at det regime Vestvågøy kommune ønsker å innføre, ikke har rettslig grunnlag hverken i havne- og farvannsloven eller andre steder. For så vidt som kommunens avgiftsregulativ og forskrift omfatter fritidsbåter, er det etter denne sides oppfatning å anse som en nullitet. Det forefinnes intet kompetansegrunnlag pr hvilket kommunen kan utskrive skatter på fritidsbåters alminnelige bruk av egen havn og vannspeilet innenfor kommunegrensene.

Det er åpenbart at havne- og farvannsloven § 25 ikke gir hjemmel til å kreve anløpsavgift av fritidsbåter, hverken i form av en avgift pr anløp eller i form av en årsavgift.

Etter lovforarbeidene er det helt tydelig at avgiftsplikten er tiltenkt nyttefartøy, som også er den eneste typen fartøy som er omtalt for så vidt gjelder avgiftshjemmelen. At nyttefartøy kan pålegges en avgift til dekning av de formål § 25 hjemler er naturlig, ettersom disse fartøyers «bruk» av farvannet genererer inntekter for rederen. For fritidsbåter er det derimot ikke slik, og allerede av denne grunn faller ethvert grunnlag for den påtenkte avgiften bort.

Forskriften til lovens § 25 viser også tydelig at det ikke er meningen at fritidsbåter skal omfattes av anløpsavgift. Det vises her til forskriften § 2 første ledds nr 1, som unntar alle fartøy med LOA under 15 meter. Dette er det alt vesentlige av fritidsflåten. For så vidt gjelder fritidsbåter over 15 m LOA er de heller ikke omfattet av forskriften, fordi de ikke spesifikt er inkludert, og fordi en slik distinksjon i tilfelle er ubegrunnet og utgjør en usaklig forskjellsbehandling.

Når det gjelder kommunens krav om å få opplysninger fra Stamsund BF påpeker jeg at den påberopte hjemmel åpenbart ikke gjelder slik opplysningsgivning som kommunen krever fra båtforeningen. Foruten at det ikke etterspørres statistikkgrunnlag etter § 5, etterspørres det heller ikke tilsynsopplysninger etter § 53.

Selv om det var etterspurt i e-post fra KNBF av 21.03.2014, har kommunen heller ikke opplyst hvorvidt det foreligger rettslig anledning til å opprette et kommunalt register over fritidsbåter og disses eierforhold. Det foreligger ikke lovhjemmel for obligatorisk registrering av fritidsbåter og deres eierforhold, i kraft av at småbåtlovens kapittel 2 er opphevet. Man tør peke på at en kommune åpenbart ikke på eget initiativ likevel kan innføre et obligatorisk register.

Havne- og farvannsloven § 5 gir forskriftshjemmel for opplysningsplikt for *transportplanlegging* eller *trafikkovervåkning*. Allerede ut fra disse tydelige begrensningene er det ikke tvil om at den kommunale bestemmelsen ikke har hjemmel. Videre faller fritidsbåthavner utenfor lovens definisjon av begrepet «havn» og allerede av denne grunn er det tvilsomt om en båtforening kan pålegges å gi opplysninger etter § 5.

Lovens § 53 gir ikke rettslig grunnlag for pålegg om avgivelse av andre opplysninger enn slike som gjelder kommunens utøvelse av *tilsynsmyndighet* etter loven. Å føre tilsyn med at lovens bestemmelser etterleves, omfatter ikke opprettelse av et fritidsbåtregister og innkreving av avgift. Dette er åpenbart ut fra lovstedets ordlyd, se til eksempel de beslektete bestemmelser i forurensningsloven § 49 og luftfartsloven § 4-8.

Det må uansett være åpenbart i og av seg selv at kommunen ikke har hjemmel for å pålegge noen å gi informasjon om private anliggender, med mindre et slikt krav om opplysninger har klar hjemmel i lov. Å kreve opplysninger om private forhold griper inn i enkeltindividets rett til å bli latt i fred av offentlig myndighet, slik dette for eksempel er kommet til uttrykk i EMK art 8.

Vi oppfordrer Vestvågøy kommune til å endre såvel regulativet som den lokale forskriften, slik at fritidsbåter ikke omfattes og slik at kommunen ikke utøver avgiftspåleggelse uten hjemmel. For klarhetens skyld skal det meddeles at såvel Stamsund BF som dets medlemmer og øvrige KNBF-medlemmer i Vestvågøy, *ikke* akter å hverken gi opplysninger eller betale anløpsavgift.

med vennlig hilsen

Nils E. Tangedal
advokat

KOPI: Stamsund Båtforening
Kongelig Norsk Båtforbund